

Секція І. Аналітично-практичні напрямки економіки та природокористування

- прийняти рішення з приводу впровадження додаткового екологічного податку на основні підприємства-забруднювачі Рівненської області;
- надати можливість використання відходів як проміжної продукції (сировини) з метою перероблення на підприємствах та вторинного використання;
- створити базу даних щодо ефективності маловідходних та екологічно чистих технологій за галузями, технологій утилізації та знешкодження відходів, впровадження інформаційної системи їх обліку а також використання;
- удосконалити контроль та нормативно-правову базу поводження та використання відходів.

Список використаної літератури

1. Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Рівненській області у 2015 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ecorivne.gov.ua/tmp/dopovid_2015.pdf
2. Маковецька Ю. М. Сучасний стан вторинного ресурсокористування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics-of-nature.net/uploads/arhiv/2011/Makovetska.pdf>
3. Стрішенець О. М., Козлов В. Еколого-ресурсні аспекти вирішення проблеми відходів Волинської області // Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: матеріали II міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 19-20 березня 2015 р. – Тернопіль: Крок, 2015. – с. 327-328
4. Стрішенець О. М., Макачук Б., Купчак В.Р. Сортивання відходів як основа вторинного ресурсокористування / Актуальні проблеми розвитку економіки України: матеріали Міжнар. відеоконф. Молодих науковців, асп., здобувачів і студ. (11 листоп. 2015 р.) / відп. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2015. – с. 36-37

УДК [33:504] (477)

Теслюк Михайло Олександрович
*студент-магістр 5-го курсу Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*
Науковий керівник: Павлов К. В.
*к.е.н., доцент Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки*

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Екологічна безпека – це такий стан довкілля, при якому забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей. Вона гарантується громадянам України шляхом здійснення широкого комплексу взаємопов'язаних політичних, економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів [2].

Дослідженням проблем пов'язаних зі здійсненням контрольної та наглядової діяльності у галузі охорони довкілля займалися В. І. Андрейцева, В. І. Бабенка, Г. І. Балюк, А. П. Гетьмана, А. К. Голіченкова, А. Л. Деркача, В. О. Джуган, Л. М. Здоровко, В. В. Костицького, С. Кравченка, Н. Р. Малишевої, М. В. Руденка, О. М. Стрішенець, С. В. Таранушича, С. І. Хом'яченко, Ю. С. Шемшученка, М. В. Шульги та ін.

Екологічний контроль є особливим різновидом соціального контролю, де державний екологічний контроль виступає як один із проявів екологічної функції держави і входить до системи екологічного управління [1].

Варто зазначити, що сьогодні державне управління в сфері охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів є малоефективним. Після впровадження в Україні у 2010–2013 роках адміністративної реформи, істотно змінилася структура та повноваження центральних і місцевих органів виконавчої влади у сфері охорони навколишнього природного середовища. Так, відсутність на інституційному рівні структур, відповідальних за інтеграцію екологічної політики, створило загрозу невиконання або неналежного виконання Стратегії державної екологічної політики до 2020 року. Територіальні органи Мінприроди були також ліквідовані, що унеможливило реалізацію державної екологічної політики на регіональному рівні.

Для зупинення процесів деградації системи державного управління у сфері охорони довкілля, необхідно розпочати комплексне реформування усієї природоохоронної галузі. При цьому, основними його напрямками мають бути інтеграція екологічної політики в місцеві, регіональні та галузеві політики, виконання зобов'язань у рамках багатосторонніх угод з охорони довкілля а також ощадливе використання природних ресурсів відповідно до цілей збалансованого розвитку, інституційні реформи, перерозподіл повноважень між центральними органами виконавчої влади та місцевими громадами. Таке реформування стосується не лише законодавства, але й структури побудови всієї природоохоронної галузі, а саме розподілу функцій. Сьогодні екологічну політику, тобто законодавство, нормативні акти і стандарти розробляє той же орган, на який покладено і контролюючі функції — видача ліцензій на поводження з небезпечними відходами і видобування корисних копалин. В підпорядкуванні у міністерства знаходиться Державна екологічна інспекція, яка або перевіряє, або ні. Таке поєднання функцій політики, контролю і господарювання створює корупційні можливості для використання природних ресурсів не в інтересах народу України [3].

Саме тому, необхідно розмежовувати сфери дії екологічної політики, державного контролю та господарської діяльності. Питання екологічної політики та формування стратегії збалансованого розвитку мають бути виключно в компетенції міністерства як центрального органу виконавчої влади. Всі контрольні функції за використанням природних ресурсів слід об'єднати в одну природоохоронну. При цьому функція господарювання має бути розділена між окремими державними структурами: НАК «Ліси України»,

НАК «Води України», НАК «Земельні ресурси України», НАК «Корисні копалини України». Тоді ці структури зможуть нарівні з іншими брати участь у тендерах, сплачувати податки та будуть підпадати під контроль загальної природоохоронної інспекції.

Забезпечити загальний державний контроль за дотриманням екологічного законодавства у сфері охорони довкілля та використанням природних ресурсів можна за допомогою створення Державної природоохоронної інспекції України [4].

Важливою складовою реформування природоохоронної галузі є економічні механізми природокористування. Всі європейські директиви спираються на принцип «забруднювач платить» (polluter pays principle), згідно з яким той, хто забруднює, відшкодовує збитки завдані довкіл्लю [5].

Отож, запропоноване розділення повноважень, на нашу думку, надасть можливість збудувати нову інтегровану систему управління. Окрім того, розподіливши функції, ми зможемо уникнути не лише корупційних схем, але й байдужого ставлення на державному рівні до реальних проблем, які на сьогодні є у природоохоронній галузі.

Список використаної літератури

1. Головкін О. Теоретико-правові аспекти регулювання системи державного контролю і нагляду у галузі охорони довкілля в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Pubpr/2012_3/Golovkin.pdf
2. Зеркалов Д. В. Екологічна безпека та охорона довкілля. Монографія. – К.: Основа, 2012. – 514 с.
3. Невада О. Як зупинити деградацію управління у природоохоронній сфері [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://blogs.lb.ua/oleh_nedava/325978_yak_zupiniti_degradatsiyu_upravlinnya.html
4. Павлов К.В. Принципи інтегрованого управління екологічно безпечним природокористуванням / К.В. Павлов, К.М. Федина // Збірник наукових праць. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування / (економіка). Випуск № 4 – Рівне, НУВГП, 2016. – С. 198 -206.
5. Стрішенець О.М. Становлення екологічної відповідальності бізнесу в Україні / О.М. Стрішенець, А.М. Колосок // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – №5 (179). – С. 215-221.

УДК 330.15:630

Теслюк Михайло, Михальчук Марія
*студенти 5-го курсу Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*
Науковий керівник: Ліщук В.І.
*доцент Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки*

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ